

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejeman, za avstro-ugerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četr leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake večja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejeman za četr leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrtih stopnje peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa". Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v "Národní tiskarni" v Tavčarjevi hiši.

P. n. gospodom naročnikom.

Od lastništva "Slovenskega Naroda" nam je strogo naloženo, vsacemu naročniku, kateri nij naprej plačal naročnine, pošiljanje takoj ustaviti. To dajemo na znanje, da bodo oni gospodje, ki prihodnjih listov več ne bodo dobili, znali, da je vsled naših knjig njih naročnina potekla. Vse te gospode, ki hočejo list še dalje prejemati, prosimo, da se nemudoma s predplačo oglasio.

Administracija „Slov. Naroda“.

V Ljubljani 8. aprila.

Pretečeni teden smo prinašali svojim bralcem večje govore slovenskih državnih poslancev, poslovenjene po stenografskem zapisniku. Iz njih so Slovenci videli, da naši poslanci niso (po vzgledu prejšnjih zastopnikov našega naroda) leseno in tiho-modro z zaprtimi ustmi v državnem zboru v molku in strahu sedeli, — nego da so mirno a moško ponovili in pred vsem svetom proglasili želje slovenskega naroda po poroštih našega narodnega obstanka, da so v novič terjali one pravice, katere končno dosegli moramo.

Vsih avstrijskih Slovanov glas po pravu in pravici se je tu čul, nemilo pihal mimo do zdaj gluho-hlinskih Nemcev, a razlegal se ne samo po vsem slovanskem, nego i po drugem svetu. Govorili so Moravci v imenu češkega naroda, čul se je glas Šlezkih, isterskih, dalmatinskih Slovanov, naglašali so svoje narodne pravice Rusini, in v imenu vseh Slovencev sta v budgetni

debatu zahtevala narodne pravice naša poslanca dr. Vošnjak in dr. Razlag.

Res je, da ti slovanski glasovi nemajo vsega vespeha, ker so bili h koncu kar preglasovani, — ali v tem se gotovo govorniki sami niso varali. V tacih velicih dolgotrajnih bojih ne odločuje posamezen naval; pri naših protivnikih se predstoji nečejo na enkrat izkoreniniti, duh narodne nepravičnosti ne brž izginuti.

A brezvsežni ti glasovi zahtevanja narodne ravnopravnosti nikakor niso. V tisku tisoč in tisočkrat pomnoženi, preko vsega evropskega sveta razširjeni so šli oznanjevat drugim narodom, da avstrijski Slovani smo zaveden narod, ki terja od države in od sosedov kar mu gre. In našim Nemcem samim, in naši vlasti, in našim višjim krogom se bodo oči odprle, da izpregledajo celo veliko resnobo teh slovanskih klicev, ki se morajo vedno in vedno močnejše ponavljati in se tudi ponavljali bodo.

Naši slovenski poslanci so torej govoreči za naše narodne pravice storili, kolikor so storiti mogli, namreč svojo dolžnost in za to zaslужijo priznanje vsacega slovenskega narodnjaka.

Ako pak vidimo in čujemo v organih naše klerikalne stranke, v listih naših klečplazov vedno zaganjanje in lajanje v slovenske poslance, ako beremo prav otročajska kritikovanja in obiranja posameznih govorov, — vemo, zakaj je vse to, in nemamo volje polemizirati s tacimi ljudmi, ki hočejo slabo najti in za to morajo slabo ali graje vredno nahajati. Pustimo Bleiweisu v njegovih "Novicah" veselje hudobno zagatavati se nad govorji dr. Vošnjaka, dr. Razлага, Pfeiferja

in Nabergoja, saj vemo da izvira njegova jezica le iz tega, ker ob volitvah narod njegevega nekdaj veljavnega glasu nij hotel več poslušati, ko je proti omenjenim narodnjakom začel rovati in z vso perfidnostjo obrekovati jih. Torej moževa sodba nij nepristranska, nij bladnokrvna, ne velja nič. Isto take vrednosti so sodbe farovškega lista, ki najprej in nad vsem zastopa nadvlasto višjega duhovenstva in duhovenstva sploh, kateremu je Rim prvi, — oj ta bi pred našimi poslanci v trombo slave trobil, — ko bi le malo pohinavčiti, poklečplaziti, po-Costiti se hoteli. Kaj je tem patronom Slovansku, ako nij služno jezuitskemu Rimu!

Pač je nam lehko sulico obrniti in naše klerikalce in klečplaze vprašati po vespehih, katere je njihov reprezentant grof Barbo dosegel s svojo znano elokvencijo in ženjalnostjo? In da više idemo, dozvoljevali bi se našim novinarskim mežnarjem morda dati rajše premišljevati, zakaj vendar grof Hohenwart niti ust odprl, ko je v budgetni debati vprašanje slovanščine več dni na dnevni red prihajalo? Zakaj sploh Hohenwart, tist "strah nemških ustavovercev" nij nikdar še niti z eno besedico izdal, da Slovence zastopa? Mi smo namreč morda tudi tega mnenja, da ko bi bil prošnjam dr. Vošnjakovim, dr. Vitezovičem in drugih za pravice slovenskega jezika v šoli pridružil se še tist vaš veliki strah nemških ustavovercev, dobljeno bi bilo vse, ka-li?

Za nas in za vsacega mislečega Slovence je narodno vprašanje, t. j. vprašanje Slovanstva prvo in najviše vprašanje našega naroda in iz tega stališča sodimo mi in hočemo sojeni biti, to se ve, od poštenja-

Listek.

Govor škofa Strosmajerja proti papeževi nezmočnosti
na rimskem cerkvenem zboru.
(Dalje.)

Tist apostol Pavel veruje tako malo v prvenstvo sv. Petra, da očitno graja tiste, ki pravijo (1. Pis. 1, 12.): Jaz sem Pavlov, jaz pa Apollonov, jaz pa Kephasov, in jaz Kristov. Ko bi tedaj Peter namestnik Kristov bil, gotovo se ne bi Pavel predbrnil, tako resnobno tiste grajati, ki so njegovi so-apostoli bili. —

Tist apostol Pavel omenja apostole, oznanovalce, evangeliste, učitelje in pastirje, ko o zvanjih cerkve govori. —

Ne more se, poštovani bratje, niti mislit, da bi ta veliki apostol Pavel pozabil prvo zvanje t. j. papežovo omeniti, ko bi tega imenovanje za res po bogu bilo. — Ta požabljivost se mi zdi pa tako nemogoča, ka-

kor da bi zgodovinar tega cerkvenega zabora ne omenil njegove svetosti Pija IX. (več glasov se sliši: molči, brezbožnež molči!) Umirite se, poštovani bratje, še nijsem pri konci. Braneč mi nadaljevati dokazujete svetu, da krivico delate, ker želite neznotega člana te skupščine utolažiti.

Apostol Pavel ne omenja v nobenem listu, katere je na mnoge občine razposlal o tem prvenstvu. Ko bi to prvenstvo obstajalo bilo, po katerem bi z eno besedo cerkev vidnega poglavarja imela, ki bi v podučevanju nezmoten bil, gotovo bi bil ta apostol omenil. Kaj sem rekел? on bi o tem jako važnem predmetu dolg list napisal. Kako bi bil on, ki je na resnici poslopje krščanskega podučavanja podignil, temelj in temeljni kamen pozabiti mogel? Ako tedaj ne moremo in ne smemo reči, da je apostolska cerkev krivoverna bila, to moramo vendar priznati, da cerkev nij bila nikdar lepša, čistejša in svetejša nego za dobe, ko še papeža nij bilo. (Krik: "nij res, nij

res.") Naj gospod Laval ne govori: "Nij." Kajti ako si eden od vas, poštovani bratje, upa pomisliti, da je cerkev dan denes, ko ima papeža za poglavarja, čvršča v veri, čistejša v morali, nego je bila apostolska cerkev, ta naj očitno pred celim svetom izpove, ker to je središče, odkoder se bodo naše besede na vse kraje sveta razširile.

O papeževej oblasti nijsem našel ni spomina v spisih Pavla, Janeza in Jakoba. In sam Lukež, zgodopisec delovanja apostolov, pri razširjevanju Jezusove vere ne omenja te tako važne točke. To molčanje teh svetih ljudij, iz katerih listov en del kanoničnih ali od boga navdahnjenih spisov obstoji, mi je nerazumljivo; pa bi bilo to tudi tako neodpustljivo, kakor da je Thiers, ki je zgodovino Napolena Bonaparte pisal, cesarski naslov izpustil (ugovor, krik).

Tukaj vidim enega člana, ki s prstom na mene kaže in pravi: Glejte krivovernegra škofa, ki je pod lažnjivo zastavo v našo sredino prišel. —

kov, ker sodbo klečelazov, hinacev in kleikalnih bornirancev preziramo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 8. aprila.

Ker vsled praznikov včeraj nij novin, in je politika sploh tudi praznovala, v tem predalu denes nemamo važnega zabiložiti.

Ceški organ „Nation“, ki govorja za to, da bi Čehi šli v državni zbor, da bi popustili „državopravnost“ in se poprijeli letnarodnega stališča ter v zvezi z drugimi avstrijskimi Slovani dosezali, kar je doseči — izraža željo, da bi razni Palacky, Rigri in Clam-Martinici popustili vodstvo politike, ki Slovenom osobito Čehom ne prinaša dobička.

Cesar naš je, kakor „N. fr. Pr.“ pripoveduje, papežu v posebnem pismu, ki je veliko nedeljo v Rim odšlo, odgovoril na njegovo izjavo, s katero se rimski škof vtika v posvetne reči naše avstrijske države.

Hrvatski „Obzor“ prinaša osnovno postavje, ki bodo hrvatskemu zboru predložena, in ki določuje, da na Hrvatskem od slej ne bodo več velikaši imeli virilnih glasov v zboru, nego bodo le 16 poslanec izmej sebe volili, kakor pri nas velikoposestvo. Tudi to je za Hrvatsko važen napredok.

Vnanje države.

Francoska vlada misli poslanca Adam in Victor Hugo sodnijsko preganjati, ker misli, da sta Rochefortu pomagala k ubegu in k vrnitvi v Evropo. — Mac-Mahon misli zdaj, ko narodna zbornica nema zasedanj, potovati po nekaterih departementih. Kakor se piše, misli v različnih mestih povedati svoje nazore o septenatu in svoji politiki. Rojalistična članova v ministerstvu, Depeyre in Larcy se ustavlja temu projektu, ter izstopita iz ministerstva, ako se izvrši, še preden se zbornica zopet snide. Vlada predloži takoj, ko se zbornica zopet otvoriti, zakonsko osnovo o oživovorenji zgornje zbornice, katere predsednik ima biti even-tuelni naslednik predsednika republike. Vlada bodo zahtevala nujnost posvetovanja. „Moneur“ konstatira, da stavi frakcija legitimistov takoj pri sestopu zbornice vprašanje o monarhiji. Sliši se, da hoče grof Chambord sam to zadevo v roke vzeti, ter jo skošati uresničiti. „Journal officiel“ poroča, da se je sklenila francosko ruska trgovinska in brodnijska pogodba in konzularna konvencija.

Španjski telegrami poročajo, da je več republikanskih baterij pri Carrerasu zelo ogenj. Karlisti pak niso odgovorili, nego so se poskrili.

Italijanski list „Perseveranza“ svetuje italinisom v Trstu, naj svoja buda-

lasta rovanja in težnje po aneksiji popusté, češ, da hoče Italija z vsemi sosedji, osobito pa z Avstrijo v miru živeti, da mora pokazati, da je njena politika poštena in odkritosršna, in da ne bude več rabila sredstev, katera so jo v celoto zedinila.

Dopisi.

Iz savinske doline 6. aprila

[Izv. dop.] (Županove pisanke.) Ker se sploh o velikonočnem času pirhi ali pisanke dele, so tudi naši št. Pavlani dobili od svojega županstva za pisanke — nove, uže dolgo pričakovane občinske volitve, katere so se proti postavi uže dolgo odlagale okolo mesec dñij, tako da celi ta čas niso imeli pravega, po postavi veljavnega občinskega zastopa, tedaj tudi nepostavno županstvo. Uzrok odlaganja teh volitev je velika, a lahka uganka. Zakasnenje je prouzročil le županski urad s svojim posebnim namenom, ker nij ob pravem času začel potrebnih volilnih priprav izdelovati. Ako bi se vsake tri leta za toliko časa volitve odlagale, izgubilo bi se v 36 letih eno celo leto v nepostavno občinsko vlado. A omenjeno vladarstvo je vendar važno, kajti odvisen blagor cele občine. Kakor se čuje je tamošnji dosedanji župan iz gole ljubezni in blagoželnosti do občine, iz občinske blagajnice za trud 150 gld. odšteci pustil. Je-li to plačilo zaslужil, vedo samo tisti ki so mu ga privolili. Torej št. Pavlski volilci zdramite, pogovorite in posvetujte se pred volitvijo, koga hočete v občinski zastop izvoliti. Saj imate v vsaki vasi gotovo nekaj zato sposobnih domačih rojakov, ki imajo srce do vas in ljubijo pravico. Tedaj na dan volitve 14. apr. združite se v ogromnem številu, ter povzdignite svoje zedinjene glasove, za za vredno spoznane rojake. — Bodite edini v glasovanju, da ne bodo zarad razcepłjenih glasov prišli vmes oni, ki nemajo za vas srca i ne prave ljubezni, pa tudi taki ne, ki po postavi za to sposobni niso.

Z Dunaja 7. aprila. [Izv. dop. Smrt mladega advokata in vrlega narodnjaka dr. Bratkoviča nij samo britko zadela njegovih osobnih prijateljev, ki so v njem ljubili blagosrčnega tovariša, nego nemilo jedirnila tudi nas slovenske ustanoviteljne študente. Znamo namreč (in povedano je bilo tudi uže v „Slov. Narodu“), da je pokojni

dr. Bratkovič v poslednjem času energično bil se poprijel uže davno sprožene, po trgovci gosp. Kapusu iz Celja zopet v vašem listu priporočane ustanovitve podporne zaloge za slovenske ustanoviteljne študente. Kakor čujemo, ga je smrt v sredi njegovega blagega dela pograbila.

Prijatelji in znanci pokojnega in narodnjaki sploh bi spomina njegovega po mojem mnenju ne mogli lepše praznovati, nego, ako ne pusté, da bi s smrto Bratkovičev zopet umrla tudi lepa ideja ustanovljenja podporne zaloge za uboge študente, katero je dr. Bratkovič v zvezi z drugimi krškimi in štajerskimi rodoljubi snoval. Nadaljujte, kar so predniki lepega začeli in pokažite tako, da duh ne umrje, ako i truplo ide počivat pod bladno gomilo.

Iz Budim-Pešte 7. apr. [Izv. dop.] Vsa prizadevanja, strančice našega državnega sabora v dva taborja, v dve veliki stranki, v eno vladno in v eno opozicionalno zediniti, bodo težko začeleni vzpeh imela. Vsi kriče: sloga, sloga in opet sloga, pa bolje ko kriče, po slogi, bolje so nesložni, bolje se v strančice in frakcije krušijo. Z vstopom Ghyczyjevim v novo ministerstvo mislilo se je, da bo po njemu ustrojena srednja, ali bolje rekoč posredovalna stranka, se amalgovala z Deakovo stranko. To pričakovanje se pa nij obistinilo. Srednja stranka je ostala samostalna stranka, glaseča — kakor se uje zdi — sedaj za, sedaj proti vladni. Pod gesлом „združena državopravna opozicija“ naredil se je poskušaj, zediniti vse opozicionalne frakcije v eno taktično telo. Vtemeljil se je v ta namen novi list „Egyetértés“ (Sloga), katerega prve številke so uže pred veliko nočjo izšle. Prve dni se je o egyetértesu mnogo govorilo, danes je pa tudi uže govorjenje o njem premagano. Opozicijo ta obroč ne bo skupaj držal, krušila se bo tudi za naprek, kakor do sedaj v frakcije. Iz tega stanja pa nema nobeden večjih koristi nego naše novo ministerstvo. Samo v tej in takej situaciji more na krmilu vzdržati se. — Nasveti, katere je podrobno deveterih za poboljšanje finančnega stanja državnemu saboru predložil, ne zadržavajo nič posebno novega, dasiravno obsegajo podoborov izraček baje 180 pisanih pol. Njegovi nasveti temelje se na izrazih varčnost in povišenje davkov, vsak

Ne, ne, poštovani bratje, nijsem jaz v to častno skupščino kakor malovrednež skoz okno prišel, nego skoz vrata, kakor tudi vi vši. Moj škofovski naslov dal mi je za to pravico, in kot kristjana sili me vest izreči, kar imam za resnico.

Molčanje sv. Petra je dosta veljavni dokaz. Ko bi ta apostol namestnik Kristusov na zemlji bil, za katerega ga mi razglasujemo, tedaj bi tudi on sam gotovo za to vedeti moral, ali ko je on za to znati moral, zakaj se nij on vsaj enkrat kot papež ponatal? Mogel je tako delati na binkoštne práznike, ko je prvikrat pridigal; ali on tega nij storil, mogel je to storiti tudi na cerkvenem zboru v Jeruzalemu ali v Antiohiji, pa tudi tega nij storil; pa kot tacega se ne kaže tudi v onih dveh listih, katera je napisal za cerkev. — Poštovani bratje, morate li vi sebi tacega papeža predstaviti, da je Peter v resnici papež bil?

Ko ga uže za papeža imeti hočete, na-

ravno je, da tudi trditi morate, da je njemu ta dejavnost nepoznana bila. Ali vprašam vsacega, kdor je vstanek nekoliko misli, da li so taka umovanja mogoča? —

Jaz trdim, da cerkev za časa apostolov papeža nij imela, in ako se protivno trdi, morali bi vse svete spise ali popaliti ali čisto prezreti.

Od vseh strani slišim: nij li Peter bil v Rimu? nij li bil križan z glavo doli obrnen? nijso li mesta, s katerih je podneval, na katerih je sveto mašo bral, v tem večnem mestu?

Da je Peter v Rimu bil, dokazuje se, poštovani bratje, samo z ustnim poročilom; ali ako je bil tudi škof v Rimu, kako morete iz njegove škofovsko časti tudi njegovo poglavarsvstvo dokazati? Skaliger, neki veleum, se nij zdržal trditi, da se škofovanje in prebivanje Petra v Rimu med smešne pravljice štegi mora. —

(Krik: zamašite mu nsta! doli ž njim.)

Poštovani bratje! pripravljen sem molčati, ali nij li bolje v tacem zboru vse preiskati, kakor to apostol zapoveduje, ter samo kar je dobro verovati? Ali mi imamo diktatorja, pred katerim se mora celo sama njegova svetost Pija IX. uklanjati in molčati. In to je zgodovina. Ta nij kot kaka pravljica, s katero bi se ravnati moglo, kakor lončar s svojo glino. Zgodovina je dragi kamen, ki črke na steklo reže, katerih ne moreš nič zbrisati.

Dozdaj sem se opiral zmirom na zgodovino, pa ako za apostolskega časa nij besedice o papeštvu našel nijsem, to nij moja krivnja nego zgodovine, želite-li me dolžiti sprevračanj? storite, ako to morete.

Z desnice slišim besede: Ti si Peter, in na to skalo bom sezidal svojo cerkev. (Math. 16.) Temu prigovoru želim, poštovani bratje, precej odgovoriti, ali poprej hočem vam sad svojega preiskavanja iz zgodovine priobčiti.

Ker nijsem za apostolskega časa ni

izraz se ve da „cum grano salis“ vzet. Uprava naj se ceneja naredi s tem, da naj se nekoliko agend občinam naprti. Kljubu temu se pa tudi pododborn deveterih nij posrečilo, bilanso med državnimi dohodki in stroški uže za prihodnje leto v ravno vesje dovesti, nego ta bilansa bi se po njegovem računu stoprva leta 1878. doseči dala, če je res.

Zmaga kandidata srbske narodne stranke dr. Polita v Pančevu je zopet enkrat našim Magjarom pokazala, kako malo privrženikov ima ideja magjarske države med Srbi. Zagrebški „Obzor“ je pred nekoliko časom Srbom svetoval naj se ločijo od svojih vodjev Miletića, Subotića, Kostića, Polita in drugih. Razlogi tega čudnega nasveta so bili še čudnejši. Zagrebškemu „Obzoru“ nij prav, da stoji ogerski Srbi v državopravnej opoziciji proti Magjarom. Po „Obzorovem“ mnenju ne bi smela opozicija srbskega nareda tako „žestoka“ biti kakor je, ampak bolje čedua in bolje pohlevna. „Zastava“ je „Obzoru“ odgovorila, in volitev v Pančevu mu je „ad oculos“ pokazala, da se srbski narod čvrsto drži svojih vodjev.

Domače stvari.

(Slovensko gledališče) je bilo zadnji pondeljek, ko je bila benefica regisseurja Nolija, dobro obiskano. Igra „Godčeve pesni“ je dopala. Med igralci nam je ta večer pohvaliti g. Juvančiča. G. Jekovec se je pač mnogo trudil, a naložili so mu bili rolo, ki je bila čez njegovo moč. G. Noli je dobil dva lepa venca.

(Iz Škofje Loke) se nam piše: Velikonočni pondeljek je napravila naša čitalnica veselico. Na mnogostransko željo ponavljala se je prosto za manji oder okrajšana burka „Lumpaci Vagabund“. Prizori so vzbudili premnogo smeha in petje občno pohvalo. Trojica je bila izvrstna; zlati Kneftra in Klopčič sta bila izvrstna komika. Po igri je bila „Tombola“ in „ples“. — Veselica je bila dobro obiskana in prav živahnater je očitno pokazala, da naša čitalnica za drugimi ne zaostaja.

(Mariborska čitalnica) se je preselila iz starih precej nepristopnih prostorov v drugo stanovanje v gospodske ulice, v „hôtel Erzherzog Johann“.

spominka o papeštvu našel, mislil sem, da bom o tem morda kaj v cerkveni zgodovini našel. Odkritosrčno vam rečem, iskal sem je-li se v prvih štirih stoletjih kje ime papež najde, ali glejte, nikjer ga ni jsem našel. Gotovo nobeden od Vas o velikej veljavni velikega in slavnega Avgustina, sv. škofa Hippijskega ne dvoli. Ta pobožni učitelj, dika in slava katoliške cerkve, bil je tajnik na cerkvenem zboru v Melivi. Med zaključki te častne skupščine moreš sledeti kako važne besede najti: „Kdor se želi na one onkraj morja pozivati, tega naj nobeden v Afriki v cerkveno občino ne sprejme.“ Afrikanski škofje nijso hoteli rimskega škofa priznati; še več, — vsacega so pregnali, ki se je na Rim skliceval.

Iz šestega cerkvenega zabora, ki je bil v Kartagi pod škofom Avrelijem, pisali so ti škofje na Celestina, škofa rimskega, njega opominjajo, da naj ne primlje prizivov, kateri bi mu afrikanski škofje in duhovniki

— (Dr. Mencinger), advokat v Krški namerava preseliti se za advokata v Krško.

— (Gozdnih požarov) je letos pov sod mnogo, tako tudi pri nas. V Kočevji je grofu Luigi pogorelo 35 oralov gozda; pri Logatci je v Windischgrätzovem gozdu zgorelo 15 oralov smrekovine; blizu Cušperka je 2. t. m. tudi nekaj gozda zgorelo.

— (Klobuk z glave zbil) je v Gorici postrešek v soboto na „Travniku“ nemenu gospodu protestantu, ko je baš procesija iz cerkve prihajala in se ta nij odkrit. Po pravici razdaljeni gospod je tožil predrzneža pri policiji, katera je fanatičnega pohalina za praznike v ječi sedeti ob sodila.

— (Umor.) V Fari dve uri od Gorice, so včeraj (6. apr.) v neki krčmi pili vaščanje. Neki Marega, pijan, začne razsajati posobi, njegov tovarš hotel ga je pomiriti, a Marega, besen sproži nanj dvocevno pištole, k sreči ga nij noben strel zadel. Ta pa, imevši i on pištole pri sebi (Furlani so malokedaj brez orožja), pomeri nanj in zadene ga tako, da se je takoj mrtev na tla zgrudil. Umorilca so denes v Gradiško odpeljali.

— (Vreme) imamo zadnje dñij zopet jako mrzlo. Včeraj je celo sneg naletavati poskušal.

Razne vesti.

* (Velikdar.) Zagrebški nadškof prevz. gosp. Josip Mihalović je daroval za zagrebško univerzo **30.000** goldinarjev.

* (Šesterčki.) Pretekli teden je v nekem trgu na gorenjem Avstrijskem nekati porodila šest otrok. Vsi so bili popolno zraščeni, a dva sta umrila uže čez nekaj ur, drugi štirjk pa malo pozneje. Oče je reven delavec.

* (Velika riba) se kaže zdaj v Pešti. Vlovljena je bila v Donavi ter meri 9 čevljev.

Tržna poročila.

Z Dunaja 4. apr. Kakor oni teden, je bil tudi ta sejm tako zaspan. Žita se je posebno malo prodalo. Pšenice se je prodalo okolo 15.000 colnih centov; cene so bile počez take, kakor oni teden, pri nekaterih sortah pa za 5 do 10 kr. nižje. Prodali so je 7000 colnih centov. Rež je imela malo kupcev, akopram so jo za 10 do 15 kr. cenejše dajali. Ječmena se je več ponujalo nego rabilo, pa je tudi v ceni malo padel. Prodali so ga 3500 vaganov. Koruza je ostala pri poprejšnjih cenah in se je je

pošiljali, da naj za naprej poslancev ali komisarjev okolo ne pošilja in da naj človeške ošabnosti v cerkev ne vpeljava.

Da je patriarh rimski precej s početka poskušal vso vlado in največjo čast v svojej osobi zediniti, to je čisto poznano; ali tudi to je očitno, da take moči on nikdar nij imel, kakoršnō mu pripisujejo ultramontanci. Bi se li bili afrikanski škofje — še pred Avguštinom upali, zabranjevati prizive na njegovo najvišjo sodnijo delati, ko bi bil imel najvišjo moč? — Rad priznam, da je imel rimski patriarh prvo mesto, kakor to postava Justinianova pravi: „Naredimo po zaključkih štirih cerkvene zbole, da bode sv. oče starega Rima prvi škof in nadškof v Carigradu, ki je Novi Rim, da bode drugi.“ Na to boste vi rekli; priklanjaj se tedaj papeževi najvišji moči.

Ali, spoštovani bratje, ne sklepajte prehitro, ker postava Justinianova ima tak-le napis: „O redu mest patrijarhov.“ Tukaj je

tudi precej prodalo. Ovs, ogerskega je tako malo, vzeli so ga skoraj vsega špekulant, zaradi česa je cena pri centu za 50 kr. poskočila. Cene moke padajo, pa se je ipak ne more nič prodati.

Iz Budapešte 4. apr. Takoj v začetku tedna se je videlo, da se prazniki približujejo. Mirnost v trgovini se ima pripisovati edino le majhen potrebi. Zato pa tudi kupci niso imeli nič prav posebnega veselja; tako se je zgodilo, da je pšenica, katere se je komaj 50.000 centov prodalo, najboljša za 10 kr., slabša pa za 15 do 20 kr. cenejše mogla prodati se. Rež je bila tudi po 10 kr. cenejša, proti koncu pa si je malo opomogla. Prodali so je 8000 vaganov. Ječmena pa se iz začetka po ceni preteklega tedna nij dalo nič dobiti, in so morali kupci za 10 do 15 kr. višje cene privoliti, in so na ta način osvojili si okolo 10 do 15000 vaganov. Koruze se je prav malo pripeljalo; zato so jo morali trgovci po 5 kr. dražje plačevati. Pri ovetu so špekulant in konsumenti za 10 do 15 kr. več privolili, ker se nij nadejati, da bi se ga kaj dosti še pripeljalo, ker nij vode, v drugič pa tudi zato, ker se zaradi slabega vremena ne da sejati. Prodalo se ga je pa vendar samo 20.000 vaganov na konsumente. Kar se sočivja tiče, so je kupovali le bolje za same, kakor za jed. Judovski prazniki so bili izrok, da je bila trgovina slabša. Beli fižol je bil po 5 in pol do 6 in pol gl. Leča je bilo malo na prodaj in je zato po 9 do 10 gl. Pšeno po 8 gl. 40 kr., prosa po 4 gl. 95 kr. do 5 gl. 15 kr. Krompirja se je po vseh železnicah veliko pripeljalo, in se je prodajal ogerski po 2 gl. 50 kr. do 2 gl. 80 kr., češki pa po 3 gl. 20 kr. dunajski cent. — Volna je imela ta teden prav živaben trg. Prodalo se je okolo 1000 bal; srednja in slabša sorta po 72, 83, 97, 100 gld., ruska po 152 do 153 gld. cent. Mast se je podražila; bila je po 42 do 43 gld. brez soda, po 44 do 45 gl. sè sodom, amerikanska po 35 do 35 gl. 50 kr. Domadi špeh je bil po 37 do 38 gl., lanski po 32 do 33 gl., amerikanski po 32 gl. 25 do 75 kr. Češplje so bile po 20 do 21 gl. Vinški kamen po 31 do 33 gld. Med po 19 do 22 gld. Vosek po 85 do 86 gl., najlepši po 95 do 98 gl. Detelja lucernka po 27 do 32 gl., rudeča po 27 do 28 gl.

Poslanec.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalecierie du Barry

„Londonu.“

Odkar je Nj. sv. papež po rabi izvrstne Revalesciere du Barry srečno zopet ozdravel in je mnogo zdravnikov in bolnišnic njeni učinek pripoznalo, ne bo nikdo več nad močjo te drage zdravilne hrane

samo prvenstvo narejeno, ali ne ob enem tudi moč višjega vladanja dana. Na primer, ko bi se vsi italijanski škofje sešli v Florenciji na zbor, pa da prvenstvo prvi škof iz Florence ima — ravno tako na iztoku patriarh Carigrashi in v Angleški nadškof Kenterburški. Ali iz tega prvenstva ne more si nobeden od teh najvišje moči nad svojimi sodrugi izpeljavati. Važnost rimskih škofov ne izhaja iz božje moči, nego samo iz važnosti mesta, v katerem stane. Gospod pariški škof nema večje časti od nadškofa Avignonskega, ali zato mu daje Pariz znamenitnost, katere ne bi imel, ko bi svojo palačo na Rhoni mesto na bregih Seine imel. Isto velja tudi v državljanjskih in političnih okolnostih. Prefekt iz Florencije nij mogočnejši, nego li oni iz Viša, ali v državljanjskih in političnih odnošajih ima pa vendar večjo važnost.

(Daje prih.)

dvolil in navedemo sledeče bolezni katere brez po-rabe zdravila in brez stroškov odstrani: bolezni v želodci, v živeih, na prsa, pljučah, jetrah, na žlezah, na slizni koži, v dušnjaku, v mehurji in na ledvici, tuberkole, sušico, naduhu, kašelj, neprejavljivost, zapor, dristo, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času nosečosti, scalno silo, otočnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenju, ki so se vsem zdravilam zoperstavljale:

Spriceloval št. 73.877.

589, Wienerthergasse, Ofen.

28. februarja 1872.

Samo 2 dni sem užival Revalesciere. To izvrstno zdravilo je pri meni, v mojem obupnem položaji čudežno storilo, zaradi česar to zdravilno sredstvo smelo drugo razodetje za trpeče človečanstvo imenujem. Izvrstna Revalesciere me je od nevarnega katarja na pljučah in v dušnjaku, od vrtoglavice in tiščanja v prsih odrešila, katere so vsem lekom kljubovale. To čudežno zdravilo zasluži torej največo hvalo in se more trpečemu človečanstvu najboljše priporočiti.

Florian Kölle,

c. k. vojaški upravnik v pokoji.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesciere pri odraženih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravilo.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold, 50 kr., 1 funt 2 gold, 50 kr., 2 funta 4 gold, 50 kr., 5 funton 10 gold, 12 funton 20 gold, 24 funton 36 gold, — Revalesciere-Biscuite v pušicah à 2 gold, 50 kr. in 4 gold, 50 kr. — Revalesciere-Chocolaté v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold, 50 kr., 24 tas 2 gold, 50 kr., 48 tas 4 gold, 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold, za 288 tas 20 gold, — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunajski, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradel bratje Oberanzmeyr, v Insbruku Diechtl & Frank, v Celovec P. Birnbacher, v Lenči Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Št. 2508.

Oznanilo.

Po naročilu c. kr. ministerstva za poljedelstvo od 25. marca 1874, št. 3742 se označuje, da se bodo deželni žrebci plemenjaki angleškega čistokrvnega in noriškega (pingavskoga) plemena nakupovali na tisti način, ki je bil dozdaj v navadi.

Posestniki takih prodalnih žrebcev pa, kateri niso angleškega čistokrvnega, niti noriškega plemena, se povabijo, da naj do

31. maja 1874

svoje žrebce najavijo deželni komisiji za konjerejo na Kranjskem zarad nakupa svojih žrebcev za deželne žrebce plemenjake.

Žrebci, ki se bodo nakupovali, morajo imeti sledeče lastnosti na sebi:

Rod: Pri žrebcih, ki izvirajo od cesarskih ali licenciranih žrebcev, se mora rod dokazati po vbrejnjem listu, pri drugih pa po verjetnem pismenem spričevalu.

Pri žrebcih, ki so se že rabilii za brenje, se mora vrh tega dokazati njih plodnost.

Starost: ne spod 3 1/2 let.
ne čez 7 let.

Telesnost: Krepak razvitek in zdrava kakovost vseh delov; dobra zložnost posavnih delov k celoti; krepka, pravilno postavljena podslomba (fundament); prosta hoja brez pogreškov.

Temperament: Nehudoben pri živahinem spolnem nagonu.

Velikost: Spadajoča pod višo srednjo vrsto močnega života, t. j. od 15 pesti 1 palec do 16 pesti.

Pri izvrstnih žrebcih gališkega narodnega plemena (tirolskega Haflingskega, kakor tudi dalmatinskega) je zadost velikost od 14 pesti 3 palce do 15 pesti, brez da bi se zahtevala natanko (po črk) ta visokost.

O velikosti huculjskih žrebcev se nič ne določaže.

Barva: Splošne zgornje dlake.

Ako se nahajajo vse druge lastnosti, se bodo nakupovali žrebci vsake barve.

Cena: Se bo po izvrstnosti žrebea dogovorila z njegovim posestnikom.

Od c. kr. deželne vlade za Kranjsko

v Ljubljani 30. marca 1874. (93—1)

Umrli v Ljubljani

od 4. do 6. aprila.

Marija Košir, beračica, 38 let, na šennu. — Marija Vilhar, hči hišn. posestnika, 4 leta, na naduhu. — Jož. Buzzar, kaznene, 33 let, na sušici. — Marij. Vrbič, vdova hiš. pos., 78 let, na oslabjenju pljuč. — Vikt. Hanz, zavodna reva, 77 l., na oslabjenju pljuč. — Jan. Toman, branjevec, 83 l., na mitvudu. — Alojzij Kristan, otrok asek. uradnika, 1 leto 8 dnij, na vnetji pljuč. — Marija Ileršič, hči pomožnega uradnika, 16 let na slabosti. — F. Črni, otrok delavske udove, 5 let, na sušici. — Jak. Stutz, kaznene, 29 let, na vnetji pljuč. — Jak. Tekalec, osobnjak, 66 let, na vnetji pljuč. — Marija Slabina, osobnjica, stara 76 let, na marazmu.

Tržne cene

v Ljubljani 8. aprila t. l.

Pšenica 7 gl. 10 kr.; — rež 5 gl. — kr.; — ječmen 4 gl. 20 kr.; — oves 2 gl. 90 kr.; — ajda 4 gl. 70 kr.; — prosos 5 gl. — kr.; — koruza 5 gl. 20 kr.; — krompir 3 gl. — kr.; — fižol 6 gl. 60 kr. — masla funt — gl. 54 kr.; — mast — gl. 42 kr.; — špeh frišen — gl. 38 kr.; — špeh povojen — gl. 42 kr.; — jajce po 1/2 kr.; — mleka bokal 10 kr. govedine funt 26 kr.; — teletino funt 28 kr.; — svinjsko meso, funt 34 kr.; — sena cent 1 gl. 10 kr.; — slame cent — gl. 75 kr.; — drva trda 7 gl. 50 kr.; — mehka 5 gl. 10 kr.

Zacetek ob 1/2 8 uri.

Deželno gledališče v Ljubljani.

V četrtek 9. aprila 1874.

Na korist pevkinje in igralke „Dramatičnega društva“ D. Odijeve in igralca J. Šusteršiča.

Prvikrat:

Sovraštvo med brati in sprava.
Izvirna resna igra v 2 dejanjih, spisal in insceniral Josip Gecelj.

Potem:

Visoki C.

Vesela igra v 1 dejanju, po M. A. Grandjeau, poslovenil Jak. Alešovec.

Prihodnja slov. predstava bo v nedeljo 12. aprila, na korist kapelnika „Dramatičnega društva“ Jurij Schantel-na.

Spielwaren & Gesellschaftsspiele

Es ist gesorgt für jedes Kind, ob jung oder alt, ob reich oder arm; man findet in Wien kein zweites Geschäft, wo eine derartig mannigfache Auswahl wär und zu solch billigen Preisen verkauft wird. Verschiedene interessante wissenschaftliche Spiele für die Schuljugend, so auch eine immense Auswahl von neuen interessanten Gesellschaftsspielen für Kinder jeden Alters ic. ic.

Praktisch gefüllte Puppen, 1 Stück fr. 30, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Hübsche Puppen, 1 Stück fr. 10, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2.

Mechanische Laufpuppen mit Stimme, bewegen Kopf, Hände und Füße. 1 Stück fr. 70, 90 fl. 1, 20.

Perro und Tombola-Spiele, zu fr. 20, 30, 50, 80.

Hammer und Säge, fr. 10, 20, 30.

Conino, fr. 20, 30, 50, 80.

Schach, fein mit Figuren, fl. 1, 30, 1, 50, 2.

Seidel, fr. 10, 20, 40, 60, 80, fl. 1.

Gebüschi, fr. 20, 40, 60, 80, fl. 1, 1, 50, 2.

Gluckenspiel, fr. 30, 60, 70, 90, fl. 1, 1, 20, 2.

Arbeits-Spielzeug, fr. 60, 80, fl. 1, 1, 50, 2.

Piano, zu 1, 50, 2, 3, 4.

König, Trompeten, Trommeln, Violinen, Gitarren, Metallbläser, Tambourine, Schlaginstrumente, Harmonicas, Glöckchen und andere Instrumente sehr hübsch.

Wissenschaftliche Spiele für unverlässliche Kinder, aus Naturholz oder Kautschuk, fr. 15, 25, 30, 50, 80, 100, 120, 150, 180, 200, 250, 300, 350, 400, 450, 500, 600, 700, 800, 900, 1000, 1200, 1500, 1800, 2000, 2500, 3000, 3500, 4000, 4500, 5000, 6000, 7000, 8000, 9000, 10000, 12000, 15000, 18000, 20000, 25000, 30000, 35000, 40000, 45000, 50000, 60000, 70000, 80000, 90000, 100000, 120000, 150000, 180000, 200000, 250000, 300000, 350000, 400000, 450000, 500000, 600000, 700000, 800000, 900000, 1000000, 1200000, 1500000, 1800000, 2000000, 2500000, 3000000, 3500000, 4000000, 4500000, 5000000, 6000000, 7000000, 8000000, 9000000, 10000000, 12000000, 15000000, 18000000, 20000000, 25000000, 30000000, 35000000, 40000000, 45000000, 50000000, 60000000, 70000000, 80000000, 90000000, 100000000, 120000000, 150000000, 180000000, 200000000, 250000000, 300000000, 350000000, 400000000, 450000000, 500000000, 600000000, 700000000, 800000000, 900000000, 1000000000, 1200000000, 1500000000, 1800000000, 2000000000, 2500000000, 3000000000, 3500000000, 4000000000, 4500000000, 5000000000, 6000000000, 7000000000, 8000000000, 9000000000, 10000000000, 12000000000, 15000000000, 18000000000, 20000000000, 25000000000, 30000000000, 35000000000, 40000000000, 45000000000, 50000000000, 60000000000, 70000000000, 80000000000, 90000000000, 100000000000, 120000000000, 150000000000, 180000000000, 200000000000, 250000000000, 300000000000, 350000000000, 400000000000, 450000000000, 500000000000, 600000000000, 700000000000, 800000000000, 900000000000, 1000000000000, 1200000000000, 1500000000000, 1800000000000, 2000000000000, 2500000000000, 3000000000000, 3500000000000, 4000000000000, 4500000000000, 5000000000000, 6000000000000, 7000000000000, 8000000000000, 9000000000000, 10000000000000, 12000000000000, 15000000000000, 18000000000000, 20000000000000, 25000000000000, 30000000000000, 35000000000000, 40000000000000, 45000000000000, 50000000000000, 60000000000000, 70000000000000, 80000000000000, 90000000000000, 100000000000000, 120000000000000, 150000000000000, 180000000000000, 200000000000000, 250000000000000, 300000000000000, 350000000000000, 400000000000000, 450000000000000, 500000000000000, 600000000000000, 700000000000000, 800000000000000, 900000000000000, 1000000000000000, 1200000000000000, 1500000000000000, 1800000000000000, 2000000000000000, 2500000000000000, 3000000000000000, 3500000000000000, 4000000000000000, 4500000000000000, 5000000000000000, 6000000000000000, 7000000000000000, 8000000000000000, 9000000000000000, 10000000000000000, 12000000000000000, 15000000000000000, 18000000000000000, 20000000000000000, 25000000000000000, 30000000000000000, 35000000000000000, 40000000000000000, 45000000000000000, 50000000000000000, 60000000000000000, 70000000000000000, 80000000000000000, 90000000000000000, 100000000000000000, 120000000000000000, 150000000000000000, 180000000000000000, 200000000000000000, 250000000000000000, 300000000000000000, 350000000000000000, 400000000000000000, 450000000000000000, 500000000000000000, 600000000000000000, 700000000000000000, 800000000000000000, 900000000000000000, 1000000000000000000, 1200000000000000000, 1500000000000000000, 1800000000000000000, 2000000000000000000, 2500000000000000000, 3000000000000000000, 3500000000000000000, 4000000000000000000, 4500000000000000000, 5000000000000000000, 6000000000000000000, 7000000000000000000, 8000000000000000000, 9000000000000000000, 10000000000000000000, 12000000000000000000, 15000000000000000000, 18000000000000000000, 20000000000000000000, 25000000000000000000, 30000000000000000000, 35000000000000000000, 40000000000000000000, 45000000000000000000, 50000000000000000000, 60000000000000000000, 70000000000000000000, 80000000000000000000, 90000000000000000000, 100000000000000000000, 120000000000000000000, 150000000000000000000, 180000000000000000000, 200000000000000000000, 250000000000000000000, 300000000000000000000, 350000000000000000000, 400000000000000000000, 450000000000000000000, 500000000000000000000, 600000000000000000000, 700000000000000000000, 80000000